

اورنبورغ و باشقه شهرلرگه بلاتفریق سنه لك بهاسی ۴ صوم تین یارم سنه لگی ۲ » » لوچ آیلغی ۱ » ۲۰ بر آیلغی - » ۵۰ چیت مملکتلرگه سنه لك بهاسی ۶ صوم یارم سنه لگی ۳ » » اورنبورغ ژورنال « دین و معیشت » تیلیفون نومر ۲۸۶ ۱۳۳۰ بره ملاب ۱۲ تین

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله كثيرا ولينصرن الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

ديگر و معیشت

زمان تاءسیسی. ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه سننده

دوامی ۶ نچی سنه

هفته ده بر دفعه یلغه ایلی نسخه نشر اولنور، دینی علمی و سیاسی ژورنالدر.

ییارلیگان یازولری
اوزگارتورگه اداره
اختیارلیدر. باصلمغان
یازولر کیر و قایتارلماز.
مارقه سز خطلر قبول
ایدلمان آدرس آلاشتروغه
۲۱ تین آلنور.
آدریسنی آچق
یازولری اوتنله
آدرس سز مقاله لر
درج ایدلمان
بره ملاب ۱۲ تین

اورنبورغ و باشقه یرده اولان شاگردلرگه بلاتفریق یلغه ۳ صوم یارطی یلغه ۱ صوم ۵۰ تین.

فهرست

مسئله.
ولی اقرب ولی ابعد اضافیدر.
رخصت سز رسم.
دفع تعجب.
بیگییفی ننگ حقسر آچولانوینه قارشی
آلغه (۱)
برجان سفری.
حاجیلر دقتنه.
تورلی خبرلر.
خارجی خبرلر.
اورنبورغ خبرلری.
دارهدن جوابلر.

فلسفه عبادتکده ردیه

صحیفه الرافضی

t.me/schifeleribiz
u.u8686@gmail.com

بو اثر محترم محمد صادق حضرت عثمانفی ننگ صوگ وقت لر ده غنه یازغان اثری اوله رق غایت حکمی و علمی نادره المثل بر رساله در.
زمانه زده فلسفه بیاعلری و حکمت بقال لری چوق اولدقندن شونلره قارشو تورمق ایچون هر بر اهل دیانت نه بو کتابدک بر نسخه منی بولندرمق ضروردر.
رساله دین و معیشت اداره سننده ۱۵ تیندن پوچته ایلان ۱۷ تیندن صاتلدر پوچته مارقه سی هم مقبولدر.

***

I

عبيدالله عبدالرحمن اوغلى تماروف طرفندن
سؤاللر:

۱ نچى سؤال بعض وقت سفرده كفرة اويويينه
توشه مز. شول وقتده ۳ - ۴ كشي اولديقهز دن نمازنى
جماعت ايله اوقورغه توغرى كيله بهرى نماز لرده
امام افندى نك قرأتنى جهرا اوقوى واجب ايدى.
اگرده كفرة اويونده جهرا اوقسه، قرآننى طكلاو
واجب ايدى. حالبوكه كفره لر طكلاميلر. بناء عليه
امام افندى جهرا اوقينغان ايچون گناهكار بولمىمى؟
۲ نچى سؤال بر نيجه كمسنه لر نك طاك نماز لرى
قضاغه قال. بو كمسه لر قوياش چقچاق شول نمازنى
جماعت بولوب قضا قيله لر. شول وقتده امام افندى
قرأتنى جهرا اوقورمى؟ اخقامى؟

۳ نچى سؤال بر مسجد جامعده محراب ايچنده
سجده توغرسنده قوياش و آى صورتلرى توشر و لگان
بولسه شول صورتلر اوستونه سجده قيلونك نمازغه
ضررى بارمى؟ يوقمى؟

اداره - انچى سؤال نك جوابى: كفار فروع ايله
مكلف توگلدن شونك ايچون كفار حضورنده جهرا
قراءة اوقوچى امام افندى گناهكار بولميدن. بلكه
جهرا اوقماسه گناهكار بوله در. بغير عنتر ترك واجب
قيلغانلغى ايچون. هم قرآن طكلاونى فرض كفايه
ديوچيلرده باردر. بناء عليه نماز اوقوچى مسلمانلار
طكلاسه كفايه قيله در. (والاصل ان الاستماع للمقرآن
فرض كفاية) ردالمحتار ج ۱ صحيفه ۳۸۳ يعنى اصلده

قرأتنى طكلاو فرض كفايه ديمكدر.

۲ نچى سؤال نك جوابى: جهرى نماز لرى قضا قيلغانده

امام افندى قرأتنى جهرا اوقورغه تيوشليدر. جهرا
اوقو واجبدر. (فصل ويجهر الامام فى الفجر واولى
العشائين ادا و قضاء تنوير) يعنى طاك نمازنده اخشام
ويستو نماز لرينك اولگى ايكى ركعتلر نده ادا
وقتنده قضا وقتنده امام جهرا قراة قيلور ديمكدر.

۳ نچى سؤال نك جوابى: جان اياسى بولمغان صورتكه

قاراب نماز اوقوده كراهه يوقدر. (اولغير ذى روح
لا يكره لانها لاتعبد) در المختار بهامش ردالمحتار
ج ۱ صحيفه ۴۵۵ يعنى جان اياسى بولمغان نرسه لر نك
صورتلرينه قاراب نماز اوقو مكروه توگلدن زير
آنلر هيچ كم طرفندن عبادة قيلنمى لر ديمكدر. (قول

لانها لاتعبد اى هن، المذكورات و حينئذ فلا يحصل التشبه
فان قيل عبد الشمس والقمر والكواكب والشجر
الخضرا قلنا عبد عينه لانمثاله فعلى هذا ينبغى ان يكر
استقبال عين هذه الاشياء معراج اى لانها عين ما عبد
بخلاف ما لو صورها واستقبل صورتها) ردالمحتار. بر

عبارهنك خلاصه مثالى شول: قوياش، آى و بولدنلر
هم ياشل آغاچلر عبادة قيلنمش بولسه ارده آنلر نك
عين لرى اوزلرى عبادة قيلنمشدر اما آنلر نك
لرنى يا صاب شول صورتلر كه قاراب هيچ كم عباد
قيلغانى يوقدر. شونك ايچون آنلر نك صورته لر
قاراب نماز اوقوده مكروه توگل ديمكدر.

.II

شكره لى قريه سنده امام خطيب محمد فاتح شر

الدين اوغلى طرفىدىن سؤال:

۱ نچى سؤال: يوم شكده نيتسىز طاكندن ايلوك باشلاب قوياش باطقانغچه آچ تور و روزەدن حسابلنورمى؟
ئالە يوم شكده نويت ان اصوم صوم النفل ديب نفل روزە نيت او تيشلى مى؟

۲ نچى سؤال: امام افندى نماز ايچنده بر ركن ده ۵ - ۵ طابقر بر رتدن صقال هم ميبغنى قولى برلن توزاتسه نمازى فاسد اولمازمى؟

۳ نچى سؤال: التحيانده شهادتين وقتنده مسبحه بارماق برلن اشاره قىلو تيشلى مى؟ اشاره قىلماو تيشلى مى؟

۴ نچى سؤال: نماز ايچنده ايسناگن وقتده آغزنى بى روشلى توتارغە كرك؟ قايسى قول برلن هم قايسى ياغى برلن؟

۵ نچى سؤال: نمازده بر اونك چالمهسى يا كه بور يكى توشه در وشول توشكان چالمه يا كه بور كن نماز ايچنده آلوب كيو تيشلى مى ئلله كيمه اينجه بالان باش كويونجه نمازنى تمام ايتو تيشلیمى؟

۶ نچى سؤال: على آغايىك اومارطهسى آيروب احمد آغايىك كوچلى اومارطهسىنه كره باشلاغاچ على باروب احمدنك اومارطهسىنك تيشوكنى بكلادى احمد آغاي ايتە ايدە على كوچك كرسە كيرسون منم بو اومارطه م بو كونيگنه اوزى آيرغان ايدى. سينك كوچكنى اوچ دورت كوندن چغارسە كوچكنى اوزيگە بېرور من ديب راضى بولوب كرتدى. ايكى كون اوتكاج احمد آغايىك اومارطهسى على آغايىك كرگان كوچنى چغاردى. شوشى كوچ احمد ايله على نك ايكي سېنه ده بولورغە تيشلى مى ئلله برسنه گنە مى؟

اداره - ۱ نچى سؤالنىك جوابى: (انما الاعمال بالنيات) حديث شريفنه بناء نيتسىز عمل هيچ وقت عمل بوايدىر. شونك ايچون نيتسىز آچ توروده، عمل جهلسندن بولغان، روزەدن حسابلانميدىر. يوم شكده روزە توتماق كشى نفل روزە نيتلاو تيشلیدىر.

(ولا بصوم يوم الشك الانفلا ويكره غيره) درالمختار فى الصوم. يعنى يوم شكده روزە توتولماز مگر نفل روزەغنه توتولور. باشقه روزە مكروه اولور ديمكدر. يوم شكده روزە توتوب عادتلتوب كىلگان كشى گە نفل روزە نيتلاو افضلدر. اما يوم شكده روزە توتو عادتى بولمغان كشىگە اويله دن صوك افطار قىلورغە تيشلیدىر. مگر يوم شكده روزە توتوب عادتلتومگان كشى خواصدن امام و مدرس كىبى كشى بولسه، اول كشى نك قوياش باطقانچى روزەسنى آچهغانى آرتقدر، (والتنفل فيه احب اى افضل اتفاقا ان وافق صوما يعناده والايصوم الخواص ويفطر غيرهم بعد الزوال به يفتى) درالمختار فى الصوم. مثالى بولوروده ايتكانچه در.

۲ نچى سؤالنىك جوابى: بر ركنده بر قول برلن اوچ طابقر قاشنمق ايله نماز فاسد بوله ديمشلىر. (قال فى الفيض الحك بيد واحدة فى ركن ثلاث مرات يفسد الصلوة ان رفع يده فى كل مرة اه) ردالمحتار فى مكروهات الصلوة ج ۱ صحيفه ۴۴۹ يعنى بر قول برلن بر ركنده اوچ طابقر هر طابقرنده قولنى كوتارب قاشنمق نمازنى افساد قىله ديب فيض اسملى كتابده مذكور ديمكدر. قاشنوغه قچتو عذر صانالسه ده اوچ طابقر قول كوتاروب قاشنو ايله نماز بوزولسه، هيچ عذر سز بشر طابقر صقال ميبق توزاتو ايله البته بالطريق الاولى بوزولورغە تيشلیدىر.

۳ نچى سؤالنىك جوابى: اشاره مسئلهسى مختلفى فيها بولغان بر مسئله در. شولايدە بولسه ظاهر الرواية كه بنا قىلوب تاليف قىلنمش متون كتابلر نده اشاره قىلماو جهتنى تقويه قىلمشلىر. (ولا يشير بسبابته عند الشهادة وعليه الفتوى) تنوير بهامش ردالمحتار ج ۱ صحيفه ۳۵۷ فى مطلب مهم فى عقد الاصابع. يعنى شهادة وقتنده سبابه بارمغى ايله اشاره قىلماز فتوى شول سوزگە ديمكدر.

۴ نچى سؤالنىك جوابى: نمازده ايسناو كىلسه آسقى ايرنى تش ايله قيسوب بولسه ده طرشوب آغزنى آچماسقه تيشلیدىر. آچماسقه قدرتى يتمگان كشى

قیامدن بشقه اورنده صول قولى نك آرقهسى ايله قیامده وقتده بولسه اوڭ قولینك آرقهسى ايله آغزنى قابلاو تیوشلیدر. (وامساک فمه عند التثاؤب ولو باخذ شفتیه بسنه فان لم یقدر غطاه بظهور یده الیسری وقیل بالیمنی لوقایما والافسراه مجتبی) درالمختار بهامش ردالمختار ج ۱ صحیفه ۳۳۶. یعنی ایسناو کیلنگان وقتده ایکی ایرننى تش ايله توتوب بولسه ده آغزنى آچیلودن توقتاتو نماز نك ادا بندندر. اگر توقتاتوغه قادر بولماسه صول قولى نك آرقهسى برله آغزنى قابلاو. بعض بر قیلده، قیامده بولسه، اوڭ قولى، قیامدن بشقه اورنده، صول قولى ايله قابلاو دیب ایتلدى دیمکدر. بو حقه ردالمختار نك انچی جلد صحیفه ۴۵۱ ده دخی بر آز تفصیل واردر.

۵ نچی سؤالنك جوابی: نماز ایچنده چالمه یا که بوریکى توشکان کشینك چالمه سنی یا که بوریکینى عمل کثیردن بشقه بر قول ايله گنه آلوب کییوی آرتقدر. اولو سقطت فلنسو ته فاعادتها افضل الا اذا احتاجت لتکویر او عمل کثیر) درالمختار بهامش ردالمختار مطلب فی الخشوع. یعنی چالمه نى اور ارغه یا که بشقه عمل کثیر که مرتکب بولورلق بولمغانده توشکان چالمه یا که بورکنى آلوب کییو افضل دیمکدر.

۶ نچی سؤالنك جوابی: بو خصوصنك اوزینه مخصوص عبارة فقها کوره آلمدق. شولابده بولسه توبانده گئی عبارة لر که قاراغانده احمد نك علی کوچنده هیچ بر وجهله حقى بولماسقه تیوشلی کوچنك بار چه سیده علی که بولورغه تیوشلیدر. (نصب شبکه فتعقل بهاصید فجاء انسان واخذه قبل ان يتخلص ويطير فهو الاول لان السبب انعقد فی حق الاول لانه موضوع له وام ینتقض السبب بعد. حتى لو اخذ الثاني بعد ما تخلص وطار فهو للثاني لانه انتقض السبب قبل اخذ الثاني كذا فی الكبرى. ولو كان صاحب الشبكة اخذه ثم انفلت منه ثم اخذه آخر فهو ملك الاول. لانه ملكه بالاخذ وانفلاقه بمنزلة اباقي الصيد وشرود البعير وذلك لا یوجب زوال ملكه كذا فی محیط السر خسی) هندیه ج ۵ صحیفه ۴۱۸.

یعنی بره و شبکه فورصده بر آو کیلوب شبکه که ئیله کسه باشقه بر کشی آوقوتولوب اوچماس بورون، شول آونی کیلوب آلسه، بو آوشبکه ایاسینه بولدر. زیرا سبب ملك شبکه ایاسی حقنده منعقد اولوب اول سبب بوزولغانی یوق ئلی. ایندی ئلیگی کشی آوقوتولوب اوچقاچ کیلوب آونی توتسه بو آوشوشی سوگندن توتقان کشیگه بولدر. زیرا آونك قوتولوب اوچووی ايله شبکه ایاسینك سبب ملکنی بوزولغان بولدر. ایندی شبکه ایاسی آوشبکه دن قوتولماس بورون اوزی توتوب آلغان بولسه ده، مذکور آو قوتولوب قاچسه، شوندن صوڭ ایکنچی کشی آنی توتسه بو آوشبکه ایاسینه بوله صوڭفی توتقان کشیگه بولدی. زیرا آونك توتولغاچ قاچوی بر کسه نك ملکنده بولغان قلی نك یا که دهه سینك قاچوی کبیدر. آنك ايله صاحبینك ملکندن چقمیدر دیمکدر.

ایندی علی نك کوچی علی نکی در. آنك احمد اومارطه سیننه کروی قل نك یا که دهه نك قاچوی کبیدر. آنك ايله کوچ علی ملکندن چقمیدر. شونك ایچون هر حالده بو کوچ علی نك اوزینه گنه بولورغه تیوشلیدر.

« فائض مسئله سى »

مدنی ملتارده اقتصادی جهندن الوغ فائده کبترگان اشلر نك بری شبهه یوق بانقه اشیدر. بزم مسلمانلار خصوصاً قریبه خلقی بوگاچه آنك ايله اش کورمه مش ایسه لرده، بو سنه آچلق مجبوریتى ايله اولسه کیرهك شول بانقه نك بر نوعسى اولان « واق بورچ جمعیتى » نك هر یرده آچلدیغن و بایتافغنه صومه نار اتلدیغن ملی مطبوعاتمزده تکرار بتکرار اوفدق. بانقه نك فائده لی ایدکنده اوزون سوبلر که حاجت یوق. اما سوز سوبلر نه چک مسئله ایسه دینی جهندن ممنوع اولان فائض (پروتسینت) مسئله سیدر. ایشتنه! بوندى ملت نك حیات اجتماعیه سیننه دائر دینی بر مسئله ده « دین معیشت » اداره سی هم اوقوچی علماسی بزنی قناعتلندروردای بر جواب یازار امیدیلر.

مقاله‌ی تحریر ایدوب معتبر «دين معيشت» مجله‌سینه درج ایتوگزی اوتنهم احمدولی اختموف «فاطی»

اداره - بونگ جوابنی باشلاب علمادن کونه‌مز.

III

م. خالدف طرفندن سؤال

قرآن کریمده (الم) بواعان سوره باشلارینی تهجی ایله الف لام میم دیب اوقیلدر. فقط شوشی الف کلمه‌سنی همزه‌نک فتحه‌سی لامک کسره‌سی ایله اوقورغه تیشلیمه؟ یوقسه لامنک ضمه‌سی ایله‌می؟ شوشی قرأتلر هر ایکیسی قولاقغه ایشیدیلدر. قایوسی تیوشلیدر.

اداره. اوقیانوسده (الاف) ماده‌سنده «کتف وزننه ارکن ادمه دینور یقال رجل الف ای عزب وایجاد حرفندن اولگی حرفک اسمیدر» دیو مذکوردر. کتفی ایسه کافک فتحه‌سی تانک کسره‌سی ایله فرح وزننده اولدیغنی شولوق اوقیانوس ذکر ایدر. بناء علیه (الف) کلمه‌سیده همزه‌نک فتحه‌سی لامک کسره‌سی ایله اوقیلورغه فرح وزننده بولورغه تیوشلی بوله‌در.

VI

ع. ح. طرفندن سؤال

بر سوداگر بر اوگه مثلا دورت آی کوتاچک که بر نرسه صاتسه‌ده بو سوداگر، مال آلوچی کشیگه «بو مالک آقچه‌سنی دورت آیده تولامسام کلما تزوجت فهی طالق» دیب ایت دیسه، آلوچی کشی شولای دیب ایتسه، سوداگرنک بو اشی درست اولورمی؟ درست اولسه مشتری (مال آلوچی کشی) بر عذر سبیلی آقچه‌نی دورت آیده تولی آلماسه بایع بولغان سوداگر که هیچ بر ضرر اولمازمی؟

اداره. سوداگرنک اشانچ ایچون مشتریگه بو

طریقه بهمین نکایفی ایستوی شرعا درستدر. آنک ایله گناه‌ایده بولمی. لیکن مشتری شول وقتنده تولی آلماسه آنک خاتونی طلاق بولوب اول خاتوننی هیچ وقتنده نکاح‌لاب آلورغه یول قالمیدر. اما سوداگر که موندن هیچ بر ضرر کیلمیدر. کتب فقهبه‌نک بیانی بک آچق بولغانغه بو حقه عبارت کیترا مادی.

ولی اقرب ولی ابعداضافیدر

I

فاضل محترم محمدشاکر حضرت یولداشی جناب عالیبرینک ۲۴نچی مجله‌ده ولی اقرب ولی ابعدا تسمیه لری اصطلاحی می اضافی می دیوب استفسارینه جوابا خاکپای علماً کبار اولدغم حالده اضافی اسم دیه‌مز یعنی اقرب اولیا (۱) ابن ثم ابن ابن وان سفلی ثم اب ثم جد صحیح وان علا ثم اخوة الخ دلیل ایسه متوندر از جهله مختصرنک والولی العصبه علی ترتیبهم تصریحی یینه حواشندن المراد بالا بعد من بلی الغائب فی القرب عبارتتی ابن عابدین ۲ ج صحیفه ۴۳۲ فقط عصباتنک ارث ایلمن ولایه انکاح‌دغی ترتیب لرینه خلاف اورتی صلوة جنازه‌ده در آنده ایسه اب‌نی احتراماً ابن‌گا تقدیم ایدله‌در واولی الناس بالتقدیم فیها السلطان ثم القاضی ثم امام الحی ثم الولی الاقرب فالاقرب الا الاب فانه یقدم علی الابن ملتقی صلوة جنازه ایمدی عصباتنک ولایه انکاح‌دغی ترتیبی ارث‌داکی ترتیبی شکللی اولسه استئذاندن هم‌مذکور ترتیب اوزره اولمالی والله اعلم. حمزه بن سعید.

II

مولوی عبدالحی الهندی جنابلر شرح الوفایه حاشیه‌سی عمده الرعايه‌سنده ولو استئاذنها غیر ولی اقرب حاشیه‌سنده بویله‌در: قوله اقرب صفة ولی ای استاذنها من لیس بولی اقرب اها فیدخل فیہ الاجنبی

(۱) ابن ثم ابن ابن وان سفلیک زلایتی مجنونه معتوهه حقه‌ده غنه متصوردره له‌حرره

رخصتسز رسم

«عبدالولی یاوشف» نامنده بر رساله منظورم اولمش ایدی بو رساله ع. بطلال طرفندن یازیلوب اچنه عبدالولی یاوشف نك رسمى درج ایدانگان یاوشف ترجمه حالى بولدقندن اول حقه سوزم یوق اما نیچوندر اچنه حاجی احمد آخوند رسمى ایل، بر ده الشیخ زین الله ائرسولی رسمى دیه بر رسم درج ایدلمش. بو خصوصده احبابلر آراسنده خیللی قیل وقالر جاری اولدقندان، اوشبو سنه ترویسیکبه کیلمدکده، حضرت الشیخ قدس سره دن استفسار ایتدم. شیخ حضرتلری دیدی: «بن بر وقتدهده فوطوغراف ایل رسم آلدر دم یوق هم بو رساله نك مضمونندان ونشر ندان هیچ خبرم یوق ایدی. اخوان لرتنك مراجعتی بعدنده گنه فارادم. اول رسم نك بنسکا نسبه بیرلوب درجنه بن راضی تو گلهم. بندن رخصه ایله بولغان اش تو گل. اول اشدن مین بری من» دیدی. بو خصوصه یاقن آراده غزیته واسطه سی ایله ما هو الحق نی اعلان ایدم چا گن بلدردی. مذبور رسم ایله شیخ حضرت لرن کورگان کهمسه مقایسه ایدارسه، البته آنک رسمى تو گل لیکن بالبدهه حکم ایدار. چونکه حقیقتدن بعیددر. بیل اولدقده قول ایله یاصامه رسم بولورغه کیرک ژورنالغه رسم درج ایدوچی لر رسم آلوچی فوطوغراف دن نظام بوینچه رخصت آلورری هم قایو فوطوغراف عملی ایدکن رساله و ژورنالده بیان قیلواری لازم در شونندان باشقه درج ایدلسه خیانه وانتخال حکمنده بولادر. ایشان حضرت بر وقتدهده قصدا رسم آلدرغانی بلنمای هم اوزیده نفی قیلدر. هم آنکا راضی تو گل لیکن بیان قیلدر. اگرده پراخود ویا تیهر یول ایله بورگانده، آنکسزدن تصادفی آلوب فالوچی بولسه، اول وقتده رساله نشر ایدوچی کشی، رخصت و رضالقی صور او لازم ایدی. مذبور رساله

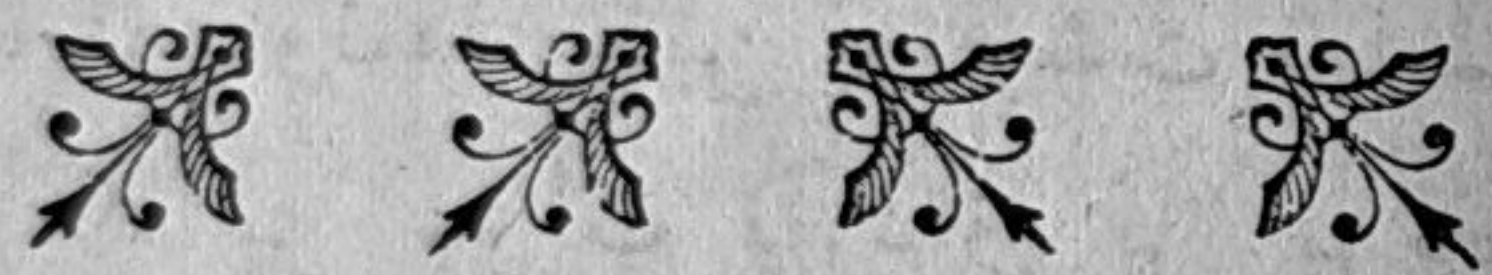
وهو من ایس له ولایة کلاب اذا کان کافرا او عبداً او مکاتباً وکالقرب الذی لیست له ولایة ومن هو ولی البعید کالآخ مع الاب اذا لم یکن الاب غائباً غیبة منقطعة کذا فی البحر.

صونگنی جمله دن قریب لک بعید لک نك اضافیات دن ایدی آچیق بنمب آنا بار وقتده اخ ولی بعید اولب آنا یوق وقتده ولی قریب اوله چق در جامع نك کالجد عباره سی ده آنا یوق وقت ده دیمک ایله توجیه اولنور. یعنی آنا سلامت وقتنده جد ولی بعید اولب آنا یوق وقتده اولده ولی قریب اوله چق. کتب فقهاء ده اولان والولی العصبات الاقرب فالاقرب عباره سیده اضافیاتدن اولمقنی مشعر در اخ نك استئید انی وقتنده قزنک آتاسی یا که خاتون بالاسی اولسه اخ ولی بعید اولب رضاسی قول ایله تیوش آتاسی یا بالاسی بولماسه الحاصل اخ دن قریب ولی اولماسه اخ ولی قریب اولب رضاسی سکوت ایله اوله چق. هدایه عباره سی بویله دور (وان فعل هذا غیر ولی) وهو الاجانب او قریب لیس بولی (او ولی غیره اولی منه) کاستئید ان الاخ مع وجود الاب (لا یكون رضاحتی تتکلم به) عنایة نك مذکور شرحه بناء ده جامع نك کالجد عباره سی مع وجود الاب ایله مقیددر. شارح مختصر مولوی فخر الدین جنابلریده (غیر ولی اقرب) شرحنده بویله دیمشدر کالاجبنی او ولی بعید کالآخ مع الاب بوده جامع عباره سی نك کالجد مع وجود الاب ایله مقید اولمقنی مشعر اولدیقی کبی همه عباره لر اب نك وفاتنده یا که غائب وقت نك اخ ولی قریب ایدکنی مشعر دور. بوفسه مع الاب فیدنده فائده قاله ایه چق در جد حقندهده شیلدر. اشته بنم کتب فقهاء دن بلدکم بو قدر در و فرق کل ذی علم علیم دیهرک ختم ایدرم.

عبدالله المعاضی.

اوزیده بیک کیلوش سن یازغان یازوچی کسه ، فی اوچوندر؟ بو رساله حقنده مهارتن یوغالتقان. احتمال بونگار اوزیده راضی بولامای ، بلکه بر اولرننک خاطر اویچون گنه کوچلنوب یازدقندن ، شولای چقان می؟ ئله صاحب ترجمه ایله یازوچی نك مسلك لری باشقه لقدن، مافتارغه صفت لری تابا آلامای، تکلفلنوب یازدی میکان؟ هم ترجمه حال دیب واقعا حکم ایدار لکده نوگل طفیلی اولراق چیت ایکی کشی نك رسمن طفیلدر ویده بر معناسلک در. بونندن مقصود نی ایکنن مین آنکلی آلامدم. لیکن آنک مینم اشم یوق. آنچق احبابلره ماهوالحقنی بادر و اوچون استعصال ایتدکم معلوماتی یازدم امام محمد صابر الحسنی.

دفع تعجب

احباب لرمز نك بری اوزمز گه کیلگان ایدی حال احوال صور اشوب بر آزر اق اولتورغاچ آزر اق قبضیه آلفاندای بولوب سوز باشلادی کوکد گز که آور آلهاسا گز آزر اق سوز اینتور ایدم دیدی بز ایتدوک ایتوگز آور سنما بز دیدک اول ایتدی افندم قایچان شوشی مدرسه توغروسنده ایسکی لیکنی طاشلا یه چاق سن قیشقی نك مطهر ملاغه یازغان جوابگزده درس و مدرسه توغروسنده اولغان سوز لروگزی کوروب بک زیاده تعجبده قالدیم چونکه مدرسه لرمز نك اصلاحکه محتاج ایکنانلگنه کم انکار قیلور دیدی بر ایسه بز نك تعجبینه تعجب ایدرک حاضر جواب بیر- وگه تلوز یور مگان لک سبیلی ابر تانگوسی کون یازوب یپار مک بولوب قالدیم اول ایسه اگرده اول یازوگز غه بناگاه برر غزته که تنقید یازسام رنجه اسمن بیت دیدکنه کوره بز بک خوب بولور دیو جواب بیر دکمز دن صکره چغوب کندی آکارغه یازغان جوابمز بودر افندم بز مدرسه لرمز ایسکیچه بولسون نك معناسی

اصلا آنلر اصلاح قیلنماسن دیگان سوزد گلدر مدرسه لرمز اصلاح ایدولسون نك دین جهندن دینی ایتوب اصلاح ایدولسون مثلا اول مدرسه لرمز ده فقه فن لرنی بک بخش اوقولسون چونکه بز نك مدرسه لرمز ده اوقغان طالب لرمز چغوب امام بولاچق لرمز محل نك امامی شول محل گه قاضی بوله چق اوشبو جهندن مدرسه ده وقتده اقل مرتبه فدورینی یا که مختصر الوقایقنی اولندن آخرینه قدر اوقوب چفارغه کیر ائک بوله کتاب الطهارة برلن کتاب الصاوة ایان گنه قناعت لئور گه یارامای آنک اوستینه فرصتی بولغان طلبه غه هدایدنی اوقوب فتاوی هندیه بزازیه قاضی خان کبی فتوی کتابلرون مطالعه قیلورغه کرک بوله الحاصل فقه بابنده بک زیاده اهتمام قیلماق برنچی درجه کرکنی اشمز در ایکنچی تفسیر حدیث علمنه بک زیاده اعتبار قیلماق کرکر مثلا تفسیرنی ایکی تورلی اوقتو برسی بر لفظغه بر معنی بیروب قرآن شریفنی اولندن آخرینه قدر جیکل طریق ایلن اوقتوب چقمقدر ایکنچی اهل بولغان طالب لرمز تحقیق لاب مخالفین طرفندن کیلگان هم تاریخ جهندن کیلگان بحث لرنی ذکر ایدوب جواب تحقیقی هم جواب الزام لرون قالدیر ماسدن بک زیاده تفصیل ایلن ذکر ایدوب اوقوتمقدر هیده حدیثدن صحاح سته نك برسین اگرده آنلار درسکه اوکغای بولماسه مشکاة شریفنی اولندن آخرته قدر روایه ودرایه اوقتمقدر. اوشدق صرف نحو منطق اصول فقه کبی علوم آلیه لرنی و علم الکلام و علم الفرائض کبی ایکن کرکنی علم لرمزنی هر قایورونی بخشی تحقیق ایلن اوقوتهق کرکر اوچنچی شاگردنک ذهننه قاراب آکلارلق ایتوب کنه درس بیرو تیوشدر. شاگردنک ذهن طوبالانورلق ایتوب طولترو تیوش تو گلدر دورتنچی شاگردکه درس بیر گانده آلعان درسین بلسگانه یوقمی بارلاب بیرو تیوشدر ولو اجمالاده اولسون سوال جواب ایتوب آغان در سلرون مذاکره قیلوب بلسه لرمز بولماسه لرمز ابرته گه ایکنچی نوبته گه قالدیر ماق تیوشدر بلسگان می

يوفى بارلاماسدن كروبكنه درس بوروب چغو اصلا تيوش اش تو گلدر، چونكه شاگردنك او قودن اخلاصى قايتوب او قوماي نادان قالوى شول درسنى آكلاماي او قغاندن كيلدر اكرده درسنى بخشى آكلاپ او قوسه اول وقت درسكه محبتى آرتوب كوندن كون لئده وشوق آلوب اولان اوسكان كى عالم نك اوسونده حقيقى عالم بولوب اورولونده شبهه يوقدر بيشنچى مدرسندن وشاگردلرنك طاز الغينه بك زياده اهتمام قيلمق كركدر ناظرلر تعيين قيلوب تفتيش قيلوب طورماق كركدر. مونه افندم بو كبر دىنى اصلاح ارعه هر وقت اصلا انكارمز يوقدر بلكه بو طريقه اصلاح ايتمك برنچى درجه لازم و ضرور اولغان اش در بزنك مدرسهلر مز ايسكى چه فالدر ولسون ديگان سوزدن مرادمز اصلا اصلاح قيلماسون ديگان سوز دگلدر بلكه دىباوى فنلر قاتوشدرو لماسون دىباوى فنلر آيروم مکتبلرده او قولسون ديگان سوزدر، زيرا دىنى فنلر اوزلر بى بك كوبر آنلرنى تحقيق لاب بخشى اوقتيق ديساك آنلرنك اوزلرى ايچون گهده بك كوب وقت كيراك بوله در. اكرده مدرسهلر مز گه دىباوى فنلر كرتولسه بو تقديرده دىنى فنلر مز گه كهچيلك كلوب تيران تحقيق اياسى بخشى عالم لرمز بتوب جيگل وسداعى عالم ار گه قالومز كون كى آشكاردر. بو كه ايسه دين جهتنندن ظور درس اورننى طوتقان همده مخالفين طرفندين كيلرولگان بحث و اعتراضلرنى دفع ايلن شغللنوب دين مابينه زنى احياء و حمايه بولنده برلغان و هر بر عربى و دىنى كتاب و فنلرنى تيران، طالعاه ايدوب دين بولنك جانن فدا ايتكان كهسه رنك بىكى مدرسهلردن چقغان كهسه لار بولماي بلكه اسكى مدرسهلردن چقغان علمالرمز بولماق بك ظاهر دليلدر. ايكنچى دىباوى فنلر نفس كه بك موافق بولغانلقدن شاگردلرنك آكلاميل و رغبه قيلوب دىباوى لى طرفى غالب بولوب كيتولرى بك قرييدر بو كه ايسه دىباوى فنلر فاتو- شدرولغان بىكى مدرسهلردا گى شاگردلرنك حاللرى

فتنه چغاروب قورولورى بك آچق دليلدر. چونكه ايشتموز گه بناء اول مدرسهنك شاگردلرى بك زياده دنياغاه ايلانديلر حتى شاگردلرنك نماز روزه طوغر و لرنده اعتبار و اهتمام لرى بتدى بوللرى كوروب ديانتلو اولان مدير و مدرس افنديلر تحمل قيله آلماي آنلرغه سوز ايتديلر شول سببلى آرالرى بوز وادى آخرنده شاگردلر مدير و مدرس افنديلردن نه راضيلق كوستروب اوزلريده مدرسهدن قورولديلر مونه افندم دىباوى بولوب اورولرينك نتيجهسى بو بولدى بزنكده قورقغان نرسهلر مز نك برسى بودر ايشتمه افندم ايرتا گى كون يازوب يبارور مز ديگان وعده مزنى برينه كيترايك ديب يازوب يباردك اكرده تنقيد يازساكز اوتنه مز دين و معيشت مجله سيه يازما- فنكزنى چونكه بز جواب يازساق بر يرده بولغانى بخشى ايدى.

درجگزنى اوتنوب راقم امام محمد الصادق العثمانى

بيگيف نك حقمسز آچولانوينه قارشى

چونكه سورة مباركه باشندن آخرينه قدرى انسان اللهنك ضعيف مخلوقى الله تعالى نك اسمى اعانتيله قرأه ايله مأمور ايكانيينه الله تعالى كر ميله گنه انساننك استحقاقيله ايماس تربييه قيله، فلم ايله يازوئى او گرتيه، بلامگانينى بلدره هر اش بالغز الله تعالى په عائد، اوزنكده استغنا بايلقى محنا جسزلى كورسالك اوز بولغانلغم ايله طابدم ديدم، اللهغه ايمان دن وحقنى قبولدن باش نارتوچى بوله. نماز او قغان كشىنى رنجتوب نماز نندن استهزأ قله شول نماز او قغان بنده اوزى هدايتهده وباشقه لارنى تقوى ايله امر قيله شولاي بولغاچ اول بنده احترامغه مستحقدر. اكر بر- كهسه شارعنى تكذيب قيلوب اعراض فيلسه بزلار آنى مانكللاي چاپندن اوستراب جهنمگا آتور بزن اول مجلس داشلارينى چاقورسه بزن باني چاقور مز صاقن ايله آزغونلرغه اطاعة قيلمسه. اللهغه سجده قيله ويافن

بول) مألنده اولوب انسان علمنده و قامنده و حلاقتنك بلكه بتون حرکات و سکناتنده دنیا و آخرت یالغز بر الله تعالی غه محتاج ایکانینه دلالة فیلادر. پروازنك سوزینك مائی انسان اوزندن اوزی یار اتلغان، علم و قلم صاحبی اولغان شونك آرقاسنك مكرم بولغان ديهك اولوب صانع و خالقسن کبی انساننی بر مستقل فاعل مختار کورساته بو بیچاره نك شو سورة مبارکده، اوج دفعه (ربك) عبار هسندن کوزی صوقر لاندیمیکان؟ شو منم مفهوم سورهنی بیانم، مال اعتباریله مفهوم بعیددر. مفهوم قریب لغوی توکل. اما پرواز ترجمه آیه کبی سوزی بالکلیه مناسب توکل و آیه کریمه نك مائی مفهوم بعیدی هم توکل. ودخی پرواز شولوق (۱۰۰) صحیفه ده (بلمگان بلمگاندن آرتوق در) آستینه هل یتسوی الذین الخ آیتنی ذکر قیله گویاشو آیه کریمه نك معناسی بلمگان بلمگان دن آرتوق دیگان معنادر. بوده جهالته در عدم مساوتندن اولویه علم لازم توکل زیرا علم نك اولویه و عدم اولویتی معلومگا تابعدر. معلوم شرافتلی ایسه علم اولی یوقسه جهل اولی در. شونك اوچون بعض علم دن شارع علیه السلام استعاذه قیله شددر. و بعض علم حرام و مکروه دینله شددر. آیه کریمه نك عایه و اسع مفهومنی تار ایدوب ترجمه قیلوق جهالته دن باشقه بر شیء توکل در. الحاصل بیگیب و پرواز هر ایکسی ترجمه گه و تفسیر قرآنعه اهل توکل لار در. چونکه نه تفسیر صحابه نی و نه اسباب نزولنی و بلكه دلالة عربیه نی رعایه قیلما یلر. دوغرسنی هر ایکسنده حریره و استقلال دیگان بولوب آنارخیه کسه گه باش بو کماؤ خیالی حاکمدر اعاذالله المسلمین من شرهما و قطع دابرهما آمین. شونك اوچون بیگیب جمیع صحابه و تابعین داخل اولغان امة محمدیه نك اجماعینه مخالفة قیله و شو باشسزلغنی علما کرام طرفندن مقاله لار ایل بیان قیلنه شددر. و پرواز مذکور سورة علق نك مفهومنی بیانده هیچ بر نرسه نی الله سبحانه و تعالی غه اثبات و اسناد قیلمی. کشی شولای بوله

شولای بوله دیدر. فلسفه اعتقادیه سنك (۱۹) صحیفه سنده بتون عالم محبة از لیه آرقه سنده جزء فردلار بیلشقان؛ کره لر باصالغان؛ طبیعه اچنده کشیلک دنیاسی طوغان دیدر. (۷۹) صحیفه ده (علوم طبیعه گه فار اغانه بتون طبیعت دنیاسی اوزی بلام نیچه ملیون تورلی طور لور اوتوب میدانه کیلوب چغان) دیدر. هر ایکی سوزینك آخرنده کندينك رضاسنی بیان قیله. هیچ مناسبتسن اولگی سنك آخرنك دینکا محتاج دیدر و آخرغی سنك ذیلنك جمیع نرسه اوتدان یار اغان دیدر شو سوزلار همه سی هیچ بر دلیل سن چروب بوتکان فلاسه سوزی در. شریعه اسلامیه باشدن آیاقه همه سنی تکذیب ایلمشدر. بو عالمک مؤثر یالغز الله تعالی اولدغینی اثبات ایلمشدر حکماً محققین شونده متفقدر پرواز شو سوزلار نده الله تعالی غه هیچ بر تأثیر اثبات و اسناد قیلمیدر.

والحال اوزی شول فلسفه اسملی شعبنده سینك مقدمه سنده، مؤمن بالله موحد مسلمانلر اوچون قیلدیم دیدر. اوشانداق یهودیه و نصرانیه دینلری مؤثر یالغز الله تعالی اولغانینه متفقدر. بس شونلری تأیید قیلوب یورگان اغنیاء لر غمی عجب لانا لم؟ یا که شونلر طرفلی محرر لر می؟ یا که دین و ملت و حکومت مسلیکینه موافق حرکت قیلغان دو خونوی صوبرانیه غه قارشو، آنارخیه فکرینی نشرگا اجتهاد قیلغان جارالله بالاسی بیگیب نك او فکاسینه می؟ مذکور بیگیب اوز حقسزلغنی اوزارینه، کمنی قارط اوچیتل کمنی تیرچن دیه تعبیر و ادبسنز لگن نامی؟ الحاصل آفرین دو خونوی صوبرانیه غه مفتی و قاضیلر غه. کرام عشیره سی (۱) و صادق تبعه سی اولان، علماء اسلام نك سوزلرینه اهمیته بیروب، شو فاسد و باعث فتنه ترجمه نی باصودن منع غه تصدی و تشبثینه آفرین ثم آفرین. ضرر یوق بیگیب یورسون تأثیر سنز

(۱) اذا رضیت عنی کرام عشیرتی فلا زال غضباناً علی لثامها این الفارض قدس سیره ایته:
فمن شاء فلیغضب سواک فلا اذی، اذا رضیت عنی کرام عشیرتی «منه»

قالدرسون، دو حونوی صوبر انیه مذکور بیگیبف نذک ادیباب عربیدسنک (۷) صحیفه سنک اوحنچی دور تنچی سطر سوزلری ایله مذکور بیگیبف نذک بر تالیف کرده سنه حکومت نذک دقة و اهمیتنی جلب قیله بلور . الله تعالی خلقمزنی و ملت مزنی شولای سو فکر قار المق بغتسز لکندان حفظ ایلیه . ترجمه قرآن درست توگل دیگان سوزگه الشیخ محمد مراد افندی حضرتلری راضی اولغان حمیه تتاریه سینه توفغان. تاتار لسانمزنی کمستو دیگان. لکن شیخ افندی متنازع فیها ترجمه، نیدهن عباره ایکانیننی بلمگان بولسه کرک. بلکی بلمگان لکی محقق چونکه (۱۸) نومبر (۲۸۰) صحیفه دین و معیشتده (۱۰) سطر ده اوزی ایته (فقط قرآن آیتلری نذک تحتنک و ایضاحی هامشنده و تفاسیر معبره یه عدم مخالفتی شرطیله) شویله ترجمه و تفسیرده کم نذک نزاعی وار) دی. لا ورب الکعبه کسه نذک یوق و متنازع فیها ترجمه بیگیبف و پرواز نذک ترجمه سی و صاف تاتار تلن آر الینه آیتلر نذک عددی رقم قویلغان کانه تاتار تلنت و باشقه تللارده اولغان انجیل کبی ترجمه ده در. هرور زمان ایله، تاتارچه قرآن دیه شهرت بولوب، قرآن عربی نذک، المزدن کوتار لوینه سبب اولمه سون. نظم عربی و علوم عربیه دن حرمانه مقدمه اولماقندن خوفنا شویله صاف تاتار تلنده ترجمه نی عقل، بار آدم جائز دیه آلامز تلاسه کم طرفندن ترجمه قیلنسون وجهی و دلیلی المنار صاحبی رشید رضا افندی نذک مقاله سنی صابر حضرت نذک ترجمه بیاننده بیک آچق ظاهر در (۱۳) - (۱۴) نومبر دین و معیشتده درج اولنمشدر. اما بیگیبف و پرواز ترجمه لری مطلق مقبول و جائز توگل در. موافق تفاسیر سلف تر کچه و تاتارچه و فارسچه و هندچه مراد افندی حضرتی دیدکی کبی تفسیر لر موجود و مستعمل و مقبول در. آنده کم نذک سوزی نزاعی وار؟ شیخ مراد افندی حضرتی، ترجمه حقنده یاز لغان مقاله لر مطلق یاز لغان، تفصیل نی اراده اوچون شولای یازغاندر. و شیخ مراد افندی نذک

ایتکانچه روسچه درست ترجمه نذک لزومی بتون بتون تاتارچه ترجمه گاه مغایر وجه ایله ثابت در. روسچه دن استفاده قیلغان کشیلر، اکثری طهاره و ابدستنی رعایه قیلما یاتورغان روسلر و غیر یلر در و اکثری نماز اوقوب الفاظ عربیه قرآنیه دن استفاده و التذاد قیلما یاتورغان و لسانی هم یاقشما یاتورغان کشیلر در. آنلر اوچون الفاظ عربیه قرآنیه دن مجرد بولغان ترجمه لازمدر. قرآن عظیم الشانک مضمون صحیحنه مطلع، روسچه کامل بلمگان کشیلر وحدانا یا که اجتماعا ترجمه قیلسالر گوزل اولوردی. تاتارچه ترجمه صاف تاتارچه درست توگل چونکه مسلمانلر نی الفاظ فصیحه عربیه اندینه دن یرافلاشدر و بلکه باتدریج نظم عربی دن حرمانغه مفضی بولادر. و روسچه ترجمه صحیح قرآنیه درست و جائز در. چونکه روسلر نی و هر بچه نی بلکه تاتارچه نی تمام بلمگان لذتلمگان انتلیغینت فر داشلر مزنی، قرآن کریم گاه یاقنلاشدر بولادر. تاتارچه و روسچه ترجمه نی آیرماق ثری و ثریانی قاتشتر و قیلندن در. شیخ مراد افندی نذک استطرادی روسچه نی ذکریننی آنکلاتمق در. و قرآن نی تاتارچه ترجمه طرفلی کشیلر، قرآن نذک ترجمه سیننی بلسالر، تام ترقی قیلماقچی بولالردر. فی الحقیقه اش بتون باشقه چه. الله تعالی قرآن ده تفکر ایله و تدبر و تذکر و تعقل ایله امر ایلدی. هر قایو سیننه نظم و اسباب نزول و تفاسیر سلف لازم شونک اوچون، سلف رحمهم الله صاف تاتارچه و نظم قرآن سز ترجمه قیلمدیلر. حاشا اهمالارندن ایماس. بیگیبف تفسیر مواکب نی خطا و نفاص دیه صریح کذب قیل تفسیر مواکب مختصر ایسه ده، علوم عربیه گاه موافق گوزل تفسیر در. اکثر اورنده نکات معانیه نی رعایه قیلمشدر. والسلام.

انقر الخلق عبدالحق بن ملا عمادالدین

آلغه (۱)

پورونرق - يعنى برنچه يللر مقدم ترقى پرور اردن قراننك اورنبورغ و باشقه شهرلردن بيك (ترقى جهنندن) آلدە ايدكن ايشده ايدك.

ايش قرانده ئلله نينداين هر وقت و هر آيدە دوام ايتە تورعان فلوبلر، و قدر كېچلرنك والوغ بايرام لارده گنه باصاله تورغان تياتر و تانسەلر بار اولوب آنداغى خاتون قزلر ايرلر برلن اختلاط و ابراز نزاكتده قصورلق ايتەيلر، اوراملر بافچلر قلو بلر تولى مختلط اير و خاتونلر زمانهغه موافق ناصلاز دنيا لار (تلذذات) ايلان دنيايى راحت كېچرەلر، رمضانده مخصوص اجتماعلر يا صاب ككوندزگى سحرنى آشيلر، كرك نى اورنده بولسون رمضاننى تحقير فلان بولا ديه اويلا ماينچه عمومى اورنلارده. نظر عامهده آشارغه اچارگه ممكن. آنلر آلداهم شونك اوچون آلغه بارالر ديلر ايدى.

شو كونده شو نطقه نظر دن قاراغانده بزم اورنبورغده قراندىن برده قالشماشقه طرشه. بافچەلر ده، كرك ايرى بولسون، كرك ايرسىز، باشقهلر برلن يور و چى خاتو قزلر بولسون كو بايه باشلادى قلوب، تياترلر ايسه قرانغه قاراغانده دخى مكمل دخى مغبوطرق صورتده وجودكه چغارغه تورە قرانده قلوب، جييلشوب سويلشو اساسنه، تياترلر آچ ارتيستلرنى تويدرو اساسنه بنا قىلنوب يا صالحان بولسەلر، اول نرسەلر بزنك اورنبورغده دخيده اسا سلىرق، خلقنك رغبت عهوميەسنى جاب ايدر صورتده اوفوچيلرعه ياردم اصوليه بنا فيلشوب اشلنه چك طبيعى جييايشوب سويلاشو و آچ ارتيستلرنى تويدو و غه هر كم قزغوب ينماسهده، اوفوچى ارغه ياردم ايتوگه بك كوبلر قريغه چقلردر. اول بهانهنى بخشوق ديانتلى گشيلرده آرتقه تباروب قويه الهيه چقلرى بديهى در.

مونه كوبدن توگل (وقت) عزيتەسى بر نومرنك

بشاره بيرگان (اوفوغه ياردم جمعيتى) هر كم اكلارلق اساسلرغه بنا ايدلگان وانك ننداين ترقى پرستلر طرفندن ميدانغه قويلديغى آچق بيان ايدلگان ايدى شونكده ايرلر خاتونلر بيكتلر و قزلر مختلط جمعيتلرى تانسه و تياترلرى كوز آلدينه كيتريلوب تصور ايداسه بوده خلقمزنك بايتاغوق آلغه باره چقلرينى اكلاتەدر.

موسى نك «اوزون كونلر ده روزه» كنيشكەسنى ميدانغه قويوى ايچون شو كونلر ده اورنبورغنك قزل آغلرلى آكاتشكر تياغرامى بيروب موسى نك شول قزل آغلرلى عابدلك اسارتندن قوتقار و شرفنه بو سنه رمضان روزهسن توقماسقه قرار بيرگانلك لرى ايشتلدى. منه بوده ترقياك جهنندن بايتاق آلغه بارمش ديب قارالورغه يارى. ئلى بو باز دقلزم اورنبورغمزنك آلغه (!) طابا ترقيسى حقنده در.

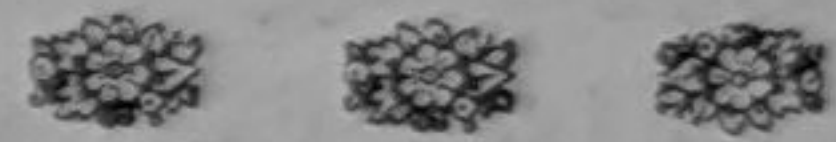
ايندى روسيه عمومى اسلام دنيا سينه كوز صالحساق شولا يوق اشلر ترقيدە كورنەلر. مونه موسى اوز ينك قران پيراوانتى باصدروب ميدانغه تاراتور ايچون حرفلر صاتوب آلوب شو كونده پتر بورغده اوزى باصدرو صدندە اولديغى اسلام دنيا سينك آلغه (!) باروى ديب اويلارغه يارى. يا اور و پالولر ده بو قدر انجيل و تورات پيراوانلرى بولوب تورغانده بزم اسلام عالمى عربى قرانغه قناعت قىلوب تورماقدهلر ايدى. ايندى موندن صوك ياور و پالولر دن بو خصوصه آلغه چقماساق آرتقه قالمامز. . . . .

بر يلدن بيرلى سونوب ياتقان مصيبت (اصابت) اوچقونى بو كونلر ده ياكى باشدن يالقنلانورغه تورە. موسى ايدل غزيتەسنك بر مقاله يازوب سونگان اوچقونلر نى اورگلاب قويدى. حاضرگه موني آلغه بارش ديب اوك بولماسهده شونك ايك زور مقدمه سندن صانارغه يارى.

مسجد شريفلر مزده جمعه دن بشقه وقتده نماز اوقو چيلرنك آزلى و ياخود يوقلىغى، سلام بيرو سلام آلوغه كشى طابله اووى، نمازغه انكار ايدوب تبوغ

بموریه اعتقاد لری فکر گه آنوب ملاحظه ایدلسه
اشلر مزك تماما آلفه باروین کم انکار ایدر؟
لیکن شونسی بك صور تأسف گه بو آلفه بارو لرنی
شرح شریف اولچاوی ایله اولچاب قاراساق تمامیله
اساسیله (بدأ الاسلام غریبا وسیعود غریبا) حدیث
شریفنه مصداق ایدیکى میدانغه چیغه در. شول
ترقیات و آلفه بارو لردن، ضلالت گه باشقه نرسه
آکلاب بولمى. شول اشلر بارده منتهی عنه بارده
غیر مشروع اشلر در. بارده اوتدر. بر کون کیلور
شونلرنی آچینه آچینه ملاحظه قیلورمز فقط اش
اوتکان بولور.
یومئذ یتذکر الانسان وانى له الذکرى.

حسن الدین زاده.

برجان سفری

اوشبو سنه اورسکی اویازی ۴نجی اوسرگان،
نونغاور برنجی برجان وطنالیق برجان ژولص لرنده
سیاحت ایتدم هر برده اولهن و آشلق بیخشی اولو
سبیلی خلق نك کونگلی کوتارنکی بایلر نك فقر اوچون
هر وقت ایشکی قهر اچمک اوچون آچیق بولدیغندن
فقر اذنده آچلق بلیهسی کوتار لکان ایدی.
صونك وقتارده قهر مجلسلرنده دیوان اوقمق عرف
وعادت اولمشدر گوزل طاوشلی شاعر لر ترکی
دیوانلر اوقوب خلقده توشنمکان برلرنی امام
افندیار دن ایضاح ایندره لر ایکان خاصه برجان خلقنده
هر اولده دیرلک گوزل شاعر اولوب اچیلر نندن
بورنباى اولی نك اعظم خلفه شیخ الشعراء دیلور گه
مستحقدر اوفغان دیوانلری ترکیبه نك صونك مشایخ
لریدن اولان احمد السوزی المتوفی سنه ۱۲۴۶
وعلوی افندی و احمد الطفلی و عذیبی و نیازی افندی
ورضائی افندیلر نك دیوانلری اولوب هر قایوسندن

کوب اورنلرنی حفظ ایلمش لر بو دیوانلر السبته
ترکیبه ده مستعمل در فقط روسیه ده برجان شاعر
و علماسندن دیوان صاحب لری نك ارواحی شاد ایدکنده
شبهه یوقدر.

بورانباى اولنده دیوان شاه نقشبند قدس سره
العال نامنده ۱۸۷۴ سنه ده قزانده قزاننک بهاوی
ایشان اجتهادی ایله باصلمش بر دیوان کسوردم
تفتیش بعدنده یوقاریدهغی اسمنی بهاوی ایشان فقط
اوزی خطاء قویدهغی بلکه مذکور دیوان نقشی
تخلصلی بر ذات نك دیوانی ایدکی بلندی بهاوی
طرفندن (۱) دیوان نك باشنه شاه نقشبند دن آب
بهاوینک مرشدی اولان جعفر حضرت القولا طقوی
ترجمه حاللری درج ایدلمشدر مقدمه سنده بویله دیه در؟
اول جعفر الثانی حضرتلری بز بیچارایی خاص خادم
لرندن صایب درویش بهاء الدین اسم ویروب (باد
دین) آتا دیو ندا قلوب دیر ایدی.

آخرنده بویله دیه در: درویش بهاء الدین البلغاری
ویس زادا نك سعی ایله طبعنه اعتنا قلندی.

عبدالله المعاضی

حاجیلر دقتنه

محترم محرر افندم توبانده یازیلچق سطر لری
آلدمز داغی حج موسمنک تشریف بیوران ذوات کرامته
فائده دن خالی اولماس امیدیله تحریر اولانه رق
طرفنکز یوالاندی لطقا در جنکز مطلوب.

(۱) ترکیه علماسندن نقشی تخلصلی ابراهیم افندی ۱۰۵۱
سنده تولد ایتوب ۱۱۱۴ سنه ده وفات ایدن ذات اولدیغی کبی شیخ
سلیمان القندزی جنابلریده اولوب هر ایکسی نك دیوانی اولدیغی
کورلمشدر حاصلی بو دیوان نقشی نام بر ذات نك اولوب شاه نقشبند
نك دکل ایدکی جزمی در دیوان مذکور ترکیجه اولوب ۸۶ صحیفه در.
۶۱ صحیفه سنده نقشی شاگردندن طفلی نك اشعاری درج ایدلکی کبی
۶۵ تسجی صحیفه ده نسیبی نام ذاتنک شعریده درج ایدلمشدر.

محترم افنديلر اول زاغرانچي پاسپورط آلمالى و ثانيا
 بزه دن اولورسه، ممكن قدر اسكوري پلاسكارتنى
 پوپز دغه اوتورمهلى. بونده و اغون لر تميز و آدمده
 كوب اولمادقندن، راحت راحت نماز قيلوب بارورغه
 مهمكن. ثالثا آديسهغه كيلدكدن صكره، هيچ كم نك
 سوزينه باقمافسزين، توغرى ايز و شچك ايله (بالشوى
 مسكوا) يا كه باشقه بر نومره كيمالى. بونده هر
 تورلى تمللى تمللى آچق يوزلى سمسارلر اول و اغزا
 لك صكره نومر لرغه كيلوب، تورلى بالغانلر ايلان
 اشاندر مق استر لر. اصلا قولاق صالمامللى، صكره ده
 كندنكز بر ايز و شچيك آلوب، توغرى ترك فونسلخان
 سينه واروب بيلت نكزى قيد ايتدر مهلى بو البته لازم.
 و رابعا واپور بيليتنى، آديسه دن، طوغرى بيروته
 ديه آلمالى. چونكه بارغانده استانبولغه كرمكدن بر
 فائى يوق بالعكس قايتقانك زيارت ايچون كرمك دها
 گوزل اولور. طبيعى يول اوستنده، شمدى بيروته
 كيلدكدن صكره طوقز ساعة لك يول شام شريفه
 واروب، اگر مصر و قدوس شريف لره كينمزسه اوچ
 كونده شامدن مدينه منوره گه تدور يول ايلان كيميله
 بلور. مدينه منوره ده ايسه، حضور سيد البشر عليه
 الصلوة والسلامه، بر نچه كون عبادت و زيارت
 ايتدكندن صكره، تاتار قافلئسى ايلان بر اير مكه
 مكرمئ زادالله شرفها گه كيتولر. آندن بعداز ادا
 حج، تكرار مدينه يه عودت ايدوب، هپ آلدق زمزم
 وما اشبهه لر ونى، كنديله بر ابر آلوب كيدر. اگر
 جده دن كيتلورسه، طور سيناده قرانتين وقتنده انكليز
 لر آلدقنكز هديه لرى استهزأ جبرأ و فهوراً آتسه
 بر افور لر و كندنكز بده نچه كون لر كرانتين خانهلر
 ده طوپلاب. قاچ ايرانكزى آغاچ تخليه ايدهلر.
 بو ايسه هر سنه كورامكده اولان بر فعل صريحى
 در. لاجل هذا رغما بيروت يولى ايله كيدلورسه،
 راحت راحت كيلور و كيدر. على التقدير كرانتين
 اولنورسه بيروته مسلمانلر قزلنده اولور بونده
 هوأ نهايه بخشى. آدم نك عرضنه توفئماق يوق اگر

سلامتك اولنورسه، فقط فانونا اوچ كون توتار لر.
 والا اولد يوق. اما انكليزلر نقطه نظر لرى ديگر
 اولدقندن، لافل يكر مى كون توتار لر فيما بينهما بون بعيد
 ايكنچى افتضاد نقطه نظرندن بو يول البته لازم
 بو حج دن صكره غى حج گه، انشا الله مدينه
 منوره ايلان مكه آراسنده شمندو فر تمام توناشاچق
 اهل باديه ده تمام بيعت ايتدى ديه خبر بار. اوشبو
 كونلر بر هيئه مهندسين تمام يو ايتنى قاراب كيلدى
 لر. الحال مدينه منوره ده ار هوأ سجاج لقدن فى الجملة
 باشلانمى توره. لكن هب اسبابنى مدينه منوره
 و اغزالينه كيتردى لر. بعون الله موندن صكره ۱۶
 كون لك دوه برله يورله تورغان يوللر قسقره چق ۱۷
 ساعتده مكه يه واصل اولنه چق. الله عظم الشان تيز
 دن ايجاد و بقاسنى ميسر ايتسون. ايشته فقير نك
 بلدكى موندن عبارتدر.

مدينه منوره عبدالكبير الاسترلى طماقى

تورلى خبرلر

يوز ييلق بيرام - روسيه نك فرانسوزلر ايلان
 صوغشوينه يوزيل تولو مناسبتيله اوغوست ۲۵ لرنده
 روسيه ده عمومى بيرام باصالحه چق در. بو صوغشده
 روسيهغه هجوم ايتكان ناپاليوننى روسيه بوندن
 قووب چغارلغان شول اعتبار دن روسيه فرانسوزلره
 غلبه ايدوب شان قازانغان، بو البته عسكر ياردمى
 عسكر قوه سيله بولغان، شونك اوچون اول صوغشك
 بولغان آدملر نك بولسه اولررينه بولماسهلر ياقن
 فرداشلرينه وبالالرينه بيرام شرفينه زور زور
 هديه لر بولويدة احتمال قرييدر.

تاغييفى :- مشهور ميليمانلر دن زين العابدين تاغييفى
 نك اشى اوكتابر آيلرنده ياكادن تفتيشليرك
 صورنده قارلاچقدر.

آدیس : آدیسه بئندرسکی اویازدن خبر بیرلرینه کوره بوز صوغوی برلان ۲۳مک دیستینه ایگن هلاک بولغان. ضرر ایکی میلیون حساب ایدله . لودزا- شیرستاننوی تاوارلر اشلی تورغان بیک ضرر بر فابریق بانغان. یارم میلیون تخمینده ضرر حساب ایدله. چون جاباغه بازاری بر قدر کوتارلوردیلر.

خارجی خبرلر

ترکیه احوالی.

ترکیه ده آرنادو اختلالی حقنده داخلی و خارجی غزتلر بیک قورقنچلی خبرلر یازالر. مالیسیه ده اون مکتب آرنادولر جینالب حکومت طرفته بولغانلر نك ماللرین تایلر اولرین یاندرالر نوزلرین جبرلیلر ایش.

میتروویتسیادن براق توگل بر اولده تورکیه عسکرلری برلن آرنادولر بیننده ضرر صوغوش بولوب آرنادولر مغلوب بولغانلر. بک کوب آرنادو دلر هلاک بولوب میدانده اولغانلردن آزی قاچارغه اولگرگانلر.

آرنادولرغه مقابل قوبلغان عسکرلر نك جدی حرکتلری آرنادولرغه ناچار تائیر ایتکان. آنلر عسکرلر نك اوزلرینه آتماسلقن گمان ایتکانلر ایکان. بولای بولسه ترکیه تبعه سنده اولغان آرنادولر نك صانی نیز کوندن آزابوردیلر.

وایننوی منستر نك استعفاسی - ترکیه نك وایننوی منیستری محمود شوکت پاشا استعفا ایتدی. آنک، ائک کرک وقتده استعفا ایدوی ترکیه گه گنه توگل باشقه دولت ارده تائیر ایتکان. ترکیه ایلن اوز آراسنده محمود شوکت واسطه سیل مناسبت آرنوبن کونکان آکلبه ده بوئا مانم توتقان کبی قاری.

آنک کیناتدن اورنن طاشلاوندن اوز استقبالی اوچون ئاله نینداین او کفایسز نکلر سیزه .

آنک : عسکری لرنک سیاست گه مداخله ایتماوی حقنده چغارغان زافوننی تصدیق ایدلگاج اورنندن توشوی وایننوی آفتسر ارنیده خیالغه چومرغان .

آندن صوگ دخی شونک کبی ضرورق کشیلر نك استعفاسی کوتیلر. بو خبر لر صوگنده تورکیه ده اساسا اوزگارشلر بولوبین کونلر. بولای بولسه ترکیه یاگادن مشروطه اعلان قیلورغه مجبور بولوردیلر. فقط بو خبرلردن ترکیه نك ایتالیایا ایلن صوغوشینه برده ضرر تیماس دیلر. چونکه انور بک اوزینک قول آستنگی آفتسر لردن وعسکر لردن (ایتالیان لرنک طرابلس دن چقماینچه توروب صوغوشدن توقتامیه چقلری حقنک) بومین وعهد آغان. ترکیه حکومتی ایتالیان برلن کیلشسه ده صوغوشنی دوام ایتدره چک، مصر دن تارالغان خبر لرده شونی تأکید ایتلر.

ایتالیه - میلن ده اوظوز مکتاب رابوچی وساتسیا- لیستلر طوپلان ب صوغوش نك وطن اوچون ضررلی ایدکی حقنده نطقار سویله گانلر. طرابلس صوغوشی دوام ایتسه اشچی خلق اوچون ضررلی اولوب هم وطن نك یارلیلانوبینه سبب اولور دیلر ایکان .

تیز کونلرده صلح یاصااماسه رابوچیلر بیننده عمومى زاباصتوفقه یاصارغه قرار بیروب تارالغانده غنه حکومت عسکری کیلوب چققان. بر قدر رابوچی لرنی قولغه آغانلر. ریم حکومتی : بوندن صوگ شوندی جینالش لرنک بولدرماو چاره لرینه دقت ایده چکی حقنده فرمانلر تاراتقان .

اورنبورغ خبرلری.

معلوم بولمغان میتلر حقنده - ۱۹۱۲ نچی سنه باشینه قدری، بولده اولگان، صوغه باتقان اورامده تابلغان میت لرنی میشچانسکی بالنیتسه گه کیتره لر ایدی. کرک کشیلر شوندن باروب تانیسه لر آلالر تانلهاسه ظن غالب برلن بر زیارتکه کومدرا

نچک حرام بولسہ بو او چونچی در جہدہ شولا یوق در، مسلمانلر دن شول اشنی قیلوچہ پیلر الله قاشندہ اوت برلہ عذاب قیلنور غہ مستحطلر در، حراملقدہ بر ابرار فقط اوت برلہ عذاب قیلنورک در جہ سینہ فاراب آغر جینکل بو اوی ممکندر، آنسی الله تعالی اختیارندہ در،

ایندی کیلیک اور نبور غنک یا کا جہعیتنہ بو جہعیت کہ ایر بولسون خاتون و قز بولسون اعضا بولا آدر اعضا بولغاچ کم بولسہ بولسون جہعیتکہ کیلوب سوز سویلی آلا، مثلا بشیوز ایر بشیوز خاتون و قز اعضاسی بولسہ بونلر بارده بر کد جینالوب تعاطی افکار ایدالر، درست خاتونلر نک و از نوس تولا ب اعضا بولولرندن انلر نک جہعیت کہ کیلولری لازم توکل فقط کیلوچیلر بولسہ ہیچ کم انلارنی کیلودن منع ایته آلمیدر، زماننک بارشینہ فار اعانده کیلماز ایر دیب ایتوبده بولمی، ایندی خاتون قزلر کیلوب ایرلر کہ ار الاشوب یوری باشلاسلر، اول جہعیت دن برکتہ امید ایتوب بولمیدر، بو اوزی طاعن بر حرام اشدر اختلاطالر جال بالنسا البتہ حراملدر،

ایندی اوبشی غولانیہ ار و تانساولنی ویچر ایر یاصاونک حرام ایدکنی تکرار عہ حاجت قالمادی،

اما بو جہعیتنی تاسیس ایتوچیلر بارده مسلمانلر، شولار بولغاچ مسلمان کشیکہ بو مسئلہ اوچکنہ تورلی یول بار، انلار بو اشنک حرام ایکانون بیله توروب حرامغہ ارتکاب قلمزدیرلر میکان؟ یوقسہ دین و معیشت حرام دیسہدہ کوب علما حرام دیہ ای درست کورہلر دیرلر میکان؟ ئللہ بتونلای اوزلری بو حرام توکل بز اوزمز بیلمزدیرلر میکان؟ ایندی کورہ و بیله توروب حرامغہ ارتکاب قلمزدیرلر میکان کوشی ایته الماسہ کرک ایدی، کوب علمادرس کورہلر دیسہلر شول علمالردن بزکہ جواب الوب بیرسونلر ایدی، اکر حرام توکل اوزمز بلہمز دیسہلر اوزاری بزکہ جواب بیرسونلر ایدی بولمی ایکان مسلمانلر آراسنہ موندایون فساد اورلوغی ساچودن طیبلسونلر ایدی،

ان ارید الاصلاح ما استطعت وما توفیسی الا بالله علیہ توکلت والیہ انیب،

از غنہ وجدان و دین صاحبی قیلمیدر، دخی ده بار قمار اوبیناب فحشخانہ توتوب پیونوی توتوب، خنزیر و میتہ دن یاصالغان قالبا صالر صاتوب آفچہ جیناو بونلر ایسہ خلق نظرندہ متفاوتدر، اما شریعت نقطہ نظرندن چب چی حراملدر، ایندی قالدی عمومی غولانیہلر، عمومی تانساولانیہلر یاصاب آفچہ جیناو بونلر نک حکم لرنی بلو اوچون بونلر نک نیدن عبارہ ایدکنی بلو کہ توفیدر، شو نک اوچون عمومی غولانیہ نیدن عبارہ؟ عمومی تانساولانیہ نیدن عبارہ؟ بونلر نی بلور کہ کیرک،

عمومی غولانیہ شونندن عبارتدر: بر باقیچہ نی آرینداغہ آلالر شونده موزیقانلر کیتروب موزیقہ اوبیناتالر مسنم مسلمہ و غیر مسلمہ، محرم و نامحرم شول باقیچہ کیلرلر، آرینداتورلر نک تعیین ایتکان حقلرنی بیروب باقیچہ غہ کرہلر، شونده تمام کیف صفا قلوب یوریلر، شونده بر اونک خانونی ایرینک دوستلردن بر اجنبی ایله توتونوشوب سویله شوب یوروسہ یا کہ بر اونک یتکان قزی لوزینک کونکلی تلاکان یکت ایله شولا یوق توتونوشوب سویله شوب یوروسہ نزاکت اقتضاسیلہ انلرغہ الای یوروسہ کز دیب ایتور کہ یاراماسقہ تیوشلیدر،

عمومی تانساولنی ویچر ایسہ شونندن عبارتدر: بر یرکہ بیو اورنی حاضر لیلر، اندہدہ موزیقانلر موزیقہ نی اوبیناب تورالر، الیگی چه مسلم و غیر مسلم مسلمہ و غیر مسلمہ محرم و نامحرم شول یرکہ جینالوب اوبینالغان موزیقہ هواسنہ (کوبینہ) بر یکت بر قز قوچاقلانشوب بییلر، غولانیہ و تانساولنی ویچرده هر ایکیسندہ بوفیت بولورغہ تیوشلی، اول بوفیتندہ انواع مسکراتلر اولدیغی کبی عمومیت اقتضاسندن اندہ تورلی قالبا صالر ده بولورغہ تیوشلیدر، مونه آفچہ شونلردن جیولدر،

بونلر آراسندہ حرام بولماغان اشلر بولسہ بولور فقط بو بزم ذکر ایتدکلر مز بارده حراملدر، بو طریقلر خبیث طریق برلہ آفچہ جیونک اوچونچی درجہ سیندر، اولسکی و ایکنچی درجہلری شرعا